

73. Nicmooyinka Eebe teebaad bee-ninaysaan.

فِي أَيِّ الَّأَيَّارِ كَانُوكَذِبَانٌ

74. Waa Haween uusan horay u taabannin Insi iyo Jinni midna.

لَمْ يَطْمِئِنُ إِنْ قَبَاهُمْ وَلَا جَانٌ

75. Nicmooyinka Eebe teebaad bee-ninaysaan.

فِي أَيِّ الَّأَيَّارِ كَانُوكَذِبَانٌ

76. Waxayna ehl-Jannuhu ku dan-giigsan Barkimo cagaaran iyo Gogol Quruxsan,

مَتَّكِينٌ عَلَى رُرْفِ حُضْرٍ وَعَقْرِيْ حَسَانٌ

77. Nicmooyinka Eebe teebaad bee-ninaysaan.

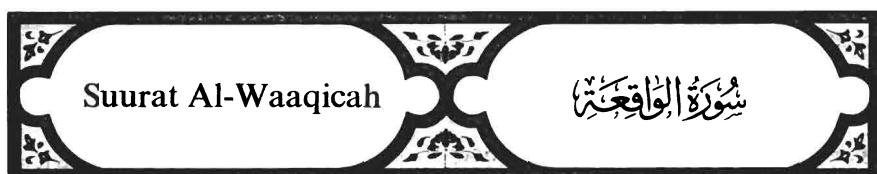
فِي أَيِّ الَّأَيَّارِ كَانُوكَذِبَانٌ

78. Waxaa barakadiisu badnaatay Magaca Eebaha wayn ee shrafta leh.

بَرَكَ أَسْمَ رَبِّكَ ذِي الْمُكَلَّلِ وَالْإِكْرَامِ

Saasoo kale waxay Aayadahani ka qisoon Jannada iyo chelkeeda iyo wawaq ah ee Eebe ku dhammeeyay, waxayna Suuraddu ku soo uruursatay markay wax badan soo Celcelisay Nicmada Ilaahey iyo inaan la beeninin waynida Ilaaheen iyo sharafsiisa, waxaana waajib ah in si dhab ah loo qaddariyo loona caabudo, maxaa yeelay waa Ilaaaha Adduunkiyo Aakhiraba, Ee mu'miniinta u naxariista, Dambuila-yaashana ka aarsada.

Waxaa la waydiiyay Xasanul-Basri hadalka Eebe Sarreeye (Gogol quruxsan) Wuxuuna yidhi: Waa Gogosha ehl-Jannah ee Aabihiin waayee doona. Ar-Raxmaan (62-78).

Magaca Eebe yaan ku billaabaynaa Ee naxariis guud iyo mid gaaraba naxariista.

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ

1. Markay Qiyaamadu dhacdo.

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

2. Dhiciddaas wax beenin ma jiro (markay arkaan).

لَيْسَ لِرَفْعَهَا كَذِبَةٌ

3. Waana (mid) hoos u dhiga kor u dhiga ah.

وَاحِضْنَهُ زَانِيْةٌ

4. Marka la gilgilo Dhulka gilgilid.

إِذَا رُحِّتَ الْأَرْضُ رَجَمًا

5. Buurahana la ridqo.

وَسَسَتِ الْجِبَالُ بَسًا

6. Oy noqoto boodh Firdhisaa.

فَكَاتَ هَبَاءً مُنْبَثِنًا

7. Ood ahaataan Saddex nooc, (markaasaadak la soo bixin).

وَكُنْتُ أَرْوَحَمَا تَلَكَّنَّهُ ﴿٧﴾

8. Kuwa midigta mari (waa Ehlu-Jannehee), ma taqaan kuwa midigta mari.

فَأَصْحَبُ الْمَيْمَنَةَ مَا أَصْحَبُ الْمَيْمَنَةَ ﴿٨﴾

9. Iyo kuwa bidixda mari (waa ehlunaarkee) ma taqaan kuwa Bidixda mari.

وَأَصْحَبُ النَّشْمَةَ مَا أَصْحَبُ النَّشْمَةَ ﴿٩﴾

10. Iyo kuwii aad u hormaray.

وَالسَّيْئُونَ السَّيْقُونَ ﴿١٠﴾

11. Waa kuwa Eebe dhaweeeyay.

أُولَئِكَ الْمُغَرَّبُونَ ﴿١١﴾

12. Waxayna gali Jannooyin Nicma leh.

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾

13. Waana Koox ka mid ah kuwii hore.

ثُلَّةُ مِنَ الْأَرْبَلِينَ ﴿١٣﴾

14. Iyo wax yar oo ka mid ah kuwii dambeeyay.

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخَرِينَ ﴿١٤﴾

15. Sariiro Dahab laga sameeyay yanya ku sugnaan.

عَلَى سُرِّ مَوْضِعِهِ ﴿١٥﴾

16. Oy kuna dangiigsan korkeeda iya-goo is qaabili.

مُتَكَبِّرُونَ عَلَيْهَا مُنَقْبَلُونَ ﴿١٦﴾

Maalinta Qiyaame waa magacyo badantahay, wayniideeda iyo dhibkeeda darteed, dhab-ahaanbayna u iman markaasay cid walba rumayn, maxayse tari rumayni waqtigaas, waxaana dhaca Maalintaas dad kor loo qaado oo la sharrifo iyo mid hoos loo dhigo oo la dulleeyo, dadkuna wuxuu noqon Saddex Qaybood, kuwa aad u hormaray iyo kuwo Kitaabkooda Midigta ka qaadan, iyo kuwo xun oo Jidka Jahannama Qaadi, saas darteed yey waajib tahay inuu u darbado Ruux walba Maalintaas, kana fiirsado Kooxduu noqon isagoo Eeba ku xidhan.

Cusmaan Binu Suraaga wuxuu sheegay: In Saacadda Qiyaame hoos Ugu dhigi Naarta Cadowga Eebe, Jannaduna kor ugu qaadi Awliyadiisa. Al-Waaqicah (1-16).

17. Waxaa la dhix wareegi wiilal waari.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وَلَدُنْ خَلَدَوْنَ ﴿١٧﴾

18. Koobab iyo kildhiyo iyo weel uu ka buuxo macaan soda.

بِأَكْوَابٍ وَلَبَارِيقٍ وَكَاسٍ مِنْ بَعِينِ ﴿١٨﴾

19. Madax xanuun iyo caqlitagid mid-na ma leh.

لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزَفُونَ ﴿١٩﴾

20. Faakihaday «khudaartay» doonaanna way heli.

وَفَكِهَمَةٌ مَمَاتَ حَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾

21. Iyo Hilib Shimbir oo kay rabaan ah.

وَلَعِمَ طَيْرٌ مَا يَشْتَهِونَ

22. Iyo Haween Janno oo Indha cad-cad.

وَهُرُوجٌ عَنِ

23. Ood mooddo Jawhar la ilaaliyay.

كَانَتْ لَهُ الْأُولُو الْمَكْتُونُ

24. Waana abaalmarin waxay Camal-fali jireen (oo wanaag ahaa).

جَرَاهُمْ إِيمَانًا كَثُرًا مُصْلُونَ

25. Kumana maqlaan Jannada hadal micno darra iyo dambi midna.

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا نَفَوْا لَا تَأْتِي مَا

26. Waxayse ku Maqli Salaan (dhex-dooda ah).

إِلَّا قِيلَ لَهُ سَلَامًا

Waxaas wanaag iyo Janno ah waxaa Eebe u darbay Koox ka mid ah ehl-Jannah oo ah kuwo ku hormaray wanaagga iyo khayrka, waxayna muujin Arrintaasu inayan darajada Jannahdu isku mid ahayn, inkastoy mid waliba ku filantahay chelkeeda. Nicmada Aakhira iyo cabbitaankeedu midna xanuun iyo madax xanuun ma leh.

Ibnu-Cabbaas waxaa laga wariyay inuu yidhi: Khamrada (Adduunka) afar arrimoodbay leedahay «Waallii, Madax xanuun, Mantag iyo Kaadi». Al-Waaqicah (17-26).

27. Kuwa Midigta mari, Ma taqaan kuwa midigta.

وَأَصْبَحَ الْيَتَمْ مَا أَصْبَحَ الْيَتَمْ

28. Waxay heli Geedka Sidriga ah oon Qodax lahayn.

فِي سَدْرٍ يَخْضُورُ

29. Iyo Geedka Dhalxiga ah oo buuxa.

وَطَلْحَى مَضُورٍ

30. Iyo Hoos joogta ah.

وَرَظْلِ مَذْدُورٍ

31. Iyo Biyo socda (goor walba).

وَمَاءٌ مَسْكُوبٌ

32. Iyo Faakiha badan.

وَفَكْهُوكَهُ كَنْدُورٍ

33. Oon la goynaynin lana reebaynin.

لَا مَقْطُوعَةٌ وَلَا مَنْوَعَةٌ

34. Iyo Gogol la koryeelay.

وَرُؤُسٌ مَرْفُوعَةٌ

35. Annagaa ahaysiin (Da'yaratay Hameenka Jannada).

إِنَّا أَنْشَأْنَاهُمْ مِنْهَا

36. Kana dhigi kuwa aan la taaban.

بِعَنْتَهُنَّ أَبَكَارًا

37. Oy is jecelyihiin (Raggooda) simanna.

عَرَبًا أَزْبَابًا

38. Kuwa Midigta yaa muta (arrintaas).

لَا صَحِّبِ الْيَمِينِ

٢٨ ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ

39. Waana Koox kuwii hore ka mid ah.

وَثُلَّةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ

40. Iyo Koox kuwa dambe ka mid ah.

Kuwa Midigta mari oo Jannada aadi, ama Kitaabkooda Midigta laga siin waa Kooxda Labaad ee Suuraddani ka warrami, waxaana ka horreeyay saabiqiintii, siduuna Eebe khayr badan iyo Janno ugu abaal-marin kuwii hormaray yuu ugu yabooohay wanag kuwii Midigtana, maxaa yeelay khayrka iyo Naxariista Eebe waa badantahay wuxuuna ku shubaa cidduu doono, Camal wanaagsan iyo shaqase Waa laga maarmaan Ruuxii Caqli leh. Al-Waaqicah (27-40).

41. Kuwa Bidixda mari, ma taqaan kuwa Bidixda.

وَأَصْبَحَ الْتَّمَالٌ مَا أَحْبَبَ إِيمَانِ

٤١ فِي سُوءٍ وَّحَمِيمٍ

٤٢ وَظَلَّلَ إِنْ تَعْمُمُ

٤٣ لَابَادِرٍ وَّلَكَبِيرٍ

٤٤ إِنَّمَا كَوْأَبَقْلَ ذَلِكَ مُرْفِنَكَ

٤٥ وَكَلُوْيَهُونَ عَلَى لِجْنَتِ الْعَظِيمِ

٤٦ وَكَلُوْيَهُونَ أَيْدِ امْسَنَا وَكَشَرَا

٤٧ وَعَظِلَمَا أَنَّا لَمْعُوْنَ

٤٨ أَوْ أَبَأْنَا الْأَوَّلَوْنَ

٤٩ قَلِيلٌ الْأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ

٥٠ لَمْ جُمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

٥١ ثُمَّ إِنَّكُمْ أَنْهَا الصَّالُونَ السَّكِيْبُونَ

٥٢ لَا كُونُ مِنْ شَهَرِ زَوْمِرٍ

٥٣ فَالْيَوْمُ مِنْهُ الْبُطُونَ

46. Waxayna Daa'imi jireen dambi wayn.

47. Waxayna dhihi jireen ma markaan dhimanno oon Lafo iyo Carro noqon-naa lana soo bixin.

48. Ama Aabayaalkannagii horreeyay.

49. Waxed dhahdaa kuwii horreeyay iyo kuwii dambeeyayba.

50. Waxaa loo soo kulmin Maalin la yaqaan (Qiyaamo).

51. Markaas Baadiyaalyahow Bee-niyayaasha ah.

52. Waxed wax ka cunaysaan Geed xun.

53. Aad kana buuxinaysaan Ca-loosha.

54. Waxaadna ku cabbaysaan Biyo kulayl badan.

فَشَرَبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْمَعْمِمِ ﴿٤١﴾

55. Waxaadna u cabbaysaan sida Geel aad u ooman.

فَشَرَبُونَ شُرْبَ الْمُهِيمِ ﴿٤٢﴾

56. Kaasina waa waxa lagu soori (Gaalada) Maalinta abaalmarinta (Qiyamada).

هَذَا نَزَّلْنَا لَكُمْ يَوْمَ الْيَمِينِ ﴿٤٣﴾

Kuwanna waa Qaybtii Saddexaad ee Suuraddu sheegtay, Labadii horana waxay ahaayeen ehl Janno, kuwan Bidixda marayna waxay noqdeen chlu-Naar. Eebana cidna ma dulmiyo, hase yeeshoo wuxuu ka abaal-mariyya camalkiisa uun maxaa yeelay xumaan badane, xad-gudba, soobixinta beeniyay oo Jidka xun raacay la mid ma aha sama fale, Eebe addeece iyo Jid wanaagsan qaade. Ibnu-Cabbaas wuxuu yidhi: Dambiga wayni waa Gaalnimo, Mujaahid iyo Cikrima-na saasaa laga sheegay. Al-Waaqicah (41-56).

57. (Eebe wuxuu yidhi) Annagaa idin abuurraye maxaad la rumaynwaydeen (soo bixinta).

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٤٤﴾

58. Ka warraama Dhobicda aad tuuraysan «Manida».

أَفَرَءَيْتَمْ مَا تَنْسِنُونَ ﴿٤٥﴾

59. Ma idinkaa abuura mase Annagaa abuurra,

مَا أَتَرَّ تَحْلِيقُوهُ، أَمْ نَحْنُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٦﴾

60. Annagaa idinku eheynay Geerida, Ruux naga fakanna ma jiro.

نَحْنُ قَدْرَنَا يَسْكُنُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمُسْبِقِهِنَّ ﴿٤٧﴾

61. Inaan idinku baddallo kuwo idin la mid ah oon idinka ahaysiinno waxayaadaan aqoon.

عَلَّمْنَا أَنْبَيْدَلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنَشِّكُمْ ﴿٤٨﴾

62. Dhabahaanbaad u ogtiihiin abuuriddii hore, ee maad wax xusuusataan.

فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾

63. Ka warraama waxaad beereysaan.

أَفَرَءَيْتَمْ مَا تَخْرُجُونَ ﴿٥٠﴾

64. Ma idinkaa soo dhaliya mase Annagaa soo dhalinna.

أَمْ أَنْدَرَرَعْوَنَهُ، أَمْ نَحْنُ الرَّزِّعُونَ ﴿٥١﴾

65. Haddaan doonno waxaan ka dhi-gaynaa burbur (aan wax tarin) markaasaad yaabaysaan (murugoo-naysaan).

لَوْنَشَاءَ لَجَعَلْنَاهُ حُطَّنَمَا فَظَلَّمَتْ نَفَّكُهُونَ ﴿٥٢﴾

66. (Idinkoo dhihi) Waa nala khasaa-riyay.

إِنَّا لِمَعْرُومَنَّ ﴿٥٣﴾

67. Mase waa nala hoojiyay.

بِلَّمَنْ حَمْرُونَ ﴿٥٤﴾

68. Ka warrama Biyahaad cabbaysaan.

أَفَرَأَيْتُمْ أَمَاءَ الَّذِي تَشَرَّبُونَ ﴿٦﴾

69. Ma idinkaa ka soo dajiyay Daruurga mase annakaa soo dajinnay.

إِنَّمَا تُرْتَسِلُ مِنَ الْمَرْءِ إِمَّا مَنْ حَنَّ إِلَيْنَا مِنَ الْمُنْزَلِوْنَ ﴿٧﴾

70. Haddaan doonno waxaan ka yee-laynaa khadhaadh (aan la hollin karin) ee maad ku mahadisaan (Eebe).

لَوْنَسَاءَ جَعَلْتَهُ أَجَاجًا فَلَمَّا كَوَافَّتْ لَمْ تَكُوْنْ ﴿٨﴾

71. Ka warrama Dabkaad Madagta ka shiddaan.

أَفَرَأَيْتُمْ أَنَّا رَأَيْنَا تُرْوُونَ ﴿٩﴾

72. Ma idinkaa ahaysiiyay Geedkeeda mase annagaa ahaysiinnay.

إِنَّمَا أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا إِمَّا مَنْ حَنَّ إِلَيْنَا مِنَ الْمُنْشَوْنَ ﴿١٠﴾

73. Annagaa ka dhignay Dabkaa wanno iyo naafiga kuwa Safarka ah (iyo cidlada).

حَنَّ جَعَلْنَا هَاهُنَا تَذَكِّرَةً وَمَتَعَالَمُقُوْنَ ﴿١١﴾

74. Ee waynee oo u Tasbiixso Magaca Eebaha wayn.

فَسَيِّدِ يَاسِرِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿١٢﴾

Aayadahan waxay ka warrami Awoodda Eebe iyo Nicmooyinkiisa uu Dadka ugu Nicmeeey, sida abuuridda Cunnada uu Dhulka ka soo bixiyo, Biyaha macaan oos Cirka inooga keeno 'iyo Geedaha uu Dabka ku Abuuray si looga shito iyo khayrkiisa kale ee badanba, Hadal iyo dhammaanna Eebe mahad, ammaan iyo Addeecidbuut mutaa si loogu liibaano naxariistiisa waasaca ah.

Waxaa la warriyay «in Muslimiintu Saddex wadaagaan: Dabka, Daaqa iyo Biyaha» Waxaa warriyay Axmad iyo Abuu-Daawuud. Al-Waaqieah (57-74).

75. (Eebe wuxuu yidhi) Waxaan ku dhaartay halkay Xiddiguuhu ku dhaacaan (ku qarsoomaan).

فَلَا أَفِسْدُ بِمَوْلَعِ الْثُجُومِ ﴿١٣﴾

76. Waana dhaar wayn haddaad og-tihiine.

وَإِنَّهُ لَقَسْمٌ لَّوْنَاتٍ لَّمْ يَعْلَمُوْنَ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

77. Quraanku waa shay sharaf leh.

إِنَّهُ لَقَرْآنٌ كِرِيمٌ ﴿١٥﴾

78. Wuxuuna ku suganyahay Kitaab la dhawray.

فِي كِتَابٍ مَّكْتُوبٍ ﴿١٦﴾

79. Mana taabto Ruuxaan Daahir ahayn.

لَا يَمْسِهُ إِلَّا مُطْهَرُونَ ﴿١٧﴾

80. Wawaanaa soo dajiyay Eebaha Caalamkaa.

تَزَبَّلٌ مِّنْ رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾

81. Ee ma Quraankan yaad bee-ninaysaan.

أَفَهَذَا الْحَدِيثُ أَنْتُمْ مُّذَهَّبُونَ ﴿١٩﴾

82. Ood ka yeeleysaan (mahaddii) Risqigiinna beenin (Xaqa).

وَيَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تَكْذِبُونَ

83. Maxaydaan markay Naftu dhuunta gaadho.

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحَلْقَمَ

84. Idinkuna aad fiirinaysaan (Ruuxa dhiman).

وَأَنْسَمْ جِينِيَّدَ نَظَرُونَ

85. Annaguna aan idiinka dhaw-nahay, Laakiinse aydaan arkaynin.

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكُنَّ لَا يُنْصَرُونَ

86. Haddaad tiihin kuwa aan la soo bixinaynin.

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُ عَبْرَ مَدِينَةَ

87. Maad Nafta ku celisaan, haddaad Run sheegaysaan.

تَرْجَعُونَهَا إِنْ كُنْتُ صَدِيقَنَّ

88. Hadduu ka mid yahay (Ruuxa dhiman) kuwa Eebe dhaweyay.

فَإِنَّمَا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُفَرِّيْنَ

89. Wuxuu heli naxariis iyo farax iyo-Jannada Naciima.

فَرُوقٌ وَرَجَاحٌ وَجَنَّتْ تَعْبِيرٌ

90. Hadduu yahay kuwa Midigta marina.

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَحَبِّ الْبَيْنَ

91. Nabadgalyaa u sugnaatay (ivo wa-naag).

سَلَّمَ اللَّهُ عَلَىْكَ مِنْ أَحَبِّ الْبَيْنَ

92. Hadduu yahay kuwa xaqa bee-niyyay ee dhumayna.

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الصَّالِيْنَ

93. Wuxuu heli martiqaad iyo kulyalbadan.

فَنُزِّلَ مِنْ حَمِيمٍ

94. Iyo galidda Naarta Jaxiimo.

وَنَصْلِيْلُهُ حَمِيمٍ

95. Waxaas (la soo sheegay) waa run dhab ah.

إِنَّ هَذَا لَمْوَحٌ لِيَقِنٍ

96. Ee u tasbiixso Magaca Eebaha wayn.

فَسَيَّعَ بِأَنْسَمِ رَيْنَكَ الْعَطْمَ

Eebe wuxuu ku dhaartay Kiddigaha iyo halkay ku qarsoomaan 'waana dhaarwayne in Quraanku sharaf leeyahay, dhawsoonna yahay, Ruuxaan nadif ahayna u habboonay inuu taabto, xagga Eebana ka soo dagay, wax la beeniyo iyo wax la dafrirana uusan ahayn, Eebahaas wayn ee awoodda leh isagaax wax dila wuxuu doonana wax baajin kara ma jiro, Dadkuna siday Suuraddu horayba u sheegtay waa Saddex qaybood, Laba ehl Janna ah oo liibaanay iyo mid khasaary.

Cuqba Binu Caamir Wuxuu yidhi: Markay ku soo dagtay Rasuulka Eebe Naxariis iyo Nabadgalyo korkiisa Eebe ha yeelee (U tasbiixso magaca Eebahaaga wayn) wuxuu yidhi: «Yeela Rukuudiinna», markay soo dagtay: (U tasbiixso magaca Rabbigaaga sare) Wuxuu yidhi Rasuulkii Eebe «Yeela Sujuudiinna» Waxaa warriyay Axmad, Abuudaawud iyo Ibnu-Majah. Bukhaarina wuxuu ka warriyay Abii-Hurayre inuu yidhi, Rasuulki Eebe wuxuu yidhi: «Laba Kalimo oo Carrabka ku fudud miisaanka-na ku culus Eeblee Raxmaanahna Jecelyahay waa: Eebaa Ceeb ka dheer'mahadna leh, waxaa Ceeb ka dheer Eebaha wayn». Al-Waaqicah (75-96).